

Załącznik 1

Analiza wykorzystania znaczników DBIT/CRDT i RECE/DELI w komunikatach KDPW związanych z rozrachunkiem

DATA AKTUALIZACJI	WERSJA	OPIS
04.2023	1.0	Wersja początkowa
07.2023	1.1	Aktualizacja dot. znaczników DBIT/CRDT

SPIS TREŚCI

I	WSTĘP	2
II	ZNACZNIK DBIT/CRDT	2
II.1.	SZCZEGÓŁOWE ZASADY USTAWIANIA ZNACZNIKA CRDT/DBIT ORAZ TYPU INSTRUKCJI INSTTP W KOMUNIKACIE STATUSOWYM SESE.STS:	2
II.2.	PRZYKŁADY.....	3
II.3.	ZESTAWIENIE KAR PIENIĘŻNYCH SEMT.044.001.01	7
III	ZNACZNIK RECE/DELI	8
IV	ZMIANY W KOMUNIKATACH ISO15022 I ISO20022	9

I Wstęp

Dokument opisuje wykorzystanie znaczników DBIT/CRDT oraz RECE/DELI w komunikatach systemu kdpw_stream oraz wpływ planowanych zmian na zasady ich stosowania.

II Znacznik DBIT/CRDT

Znacznik DBIT/CRDT w polu *SttImAmt/CdtDbtInd* wykorzystywany jest do oznaczenia kierunku przepływów pieniędzy w komunikatach rozrachunkowych.

Znacznik ten jest stosowany m.in. w komunikatach:

- sese.sts.001.05 – status instrukcji rozrachunku;
- semt.044.001.01 – zestawienie kar pieniężnych.

Znacznik DBIT/CRDT jest również stosowany w innych komunikatach, ale dla pozostałych przypadków wykorzystania nie zidentyfikowano potrzeby zmian.

Znacznik może być stosowany dla instrukcji związanych z płatnością, które mają oznaczenia typu instrukcji *InstTp*: DP (dostawa płatna) , PP (przejęcie płatne) , ZP (płatna instrukcja z rynku), ZO (płatna instrukcja z rynku z odwróconą płatnością).

W standardach ISO15022 i ISO20022 nie ma odpowiedników oznaczeń ZP, ZO, jak również ZN (niepłatna instrukcja z rynku). Zastosowanie zasad opisanych w niniejszym dokumencie umożliwi eliminację wartości typu instrukcji ZP, ZO i ZN w komunikacji w kierunku od KDPW do uczestników.

W celu minimalizacji zmian dla kontrahentów, zostanie zachowana możliwość przekazywania dotychczasowych wartości ZP, ZO i ZN w instrukcjach kierowanych do KDPW.

II.1. Szczegółowe zasady ustawiania znacznika CRDT/DBIT oraz typu instrukcji *InstTp* w komunikacie statusowym *sese.sts*:

- a) W komunikacie zwrotnym *sese.sts* przekazywanym **debetowanemu w papierach** (*DlvrAgmt*), jak również jego **płatnikowi** (*AcctWthInstn*) oraz sprzedającemu (*Sellr*), kod typu instrukcji przyjmuje wartość **DP** dla instrukcji płatnych lub **DN** dla instrukcji niepłatnych.
Dla instrukcji źródłowych: ZO – znacznik *CdtDbtInd* przyjmuje wartość **DBIT**.
Dla pozostałych przypadków instrukcji płatnych – znacznik *CdtDbtInd* przyjmuje wartość **CRDT**.
- b) W komunikacie zwrotnym *sese.sts* przekazywanym **kredytowanemu w papierach** (*RcvgAgmt*), jak również jego **płatnikowi** (*PngInstn*) oraz kupującemu (*Buyr*), kod typu instrukcji przyjmuje wartość **PP** lub **PN** dla instrukcji niepłatnych.
Dla instrukcji źródłowych: ZO – znacznik *CdtDbtInd* przyjmuje wartość **CRDT**.
Dla pozostałych przypadków instrukcji płatnych – znacznik *CdtDbtInd* przyjmuje wartość **DBIT**.
- c) Dla instytucji przekazujących instrukcje w typach ZP, ZO, ZN (nie dotyczy to „zwykłych” uczestników bezpośrednich) komunikat zwrotny *sese.sts* będzie tworzony według zasad opisanych w punkcie *a*).
Jeżeli kod takiego nadawcy byłby tożsamy z kodem kredytowanego w papierach, to nadawca otrzymałby dodatkowy komunikat statusowy według zasad opisanych w punkcie *b*).

- d) Jeżeli ta sama instytucja występuje po obu stronach transakcji w roli kredytowanego i debetowanego w papierach lub płatnika obu stron transakcji, to komunikat statusowy wysyłany jest dwa razy, odrębnie dla każdej z ról: dostawy i przyjęcia papierów wartościowych.

II.2. Przykłady

1. Instrukcje zestawiane

Uczestnik **ABCD** korzystający z usług płatnika **PABC** przesłał do KDPW instrukcję **DP** (dostawa płatna), a uczestnik **WXYZ** korzystający z usług płatnika **PWXY** instrukcję **PP** (przyjęcie płatne). Zwrotne komunikaty statusowe sese.sts będą w takim przypadku zawierać m.in. następujące dane, w zależności od adresata komunikatu:

Wartości przekazywane w instrukcjach sese.ins kierowanych do KDPW:

Wystawca instrukcji: ABCD Debetowany w papierach Kredytowany w gotówce	Wystawca instrukcji: WXYZ Kredytowany w papierach Debetowany w gotówce
<InstrTp>DP</InstrTp> ... <SttImAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> </SttImAmt>	<InstrTp>PP</InstrTp> .. <SttImAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> </SttImAmt>

Wartości przekazywane zwrotnie z KDPW w komunikacie sese.sts:

Odbiorca: ABCD Debetowany w papierach Kredytowany w gotówce	Odbiorca: WXYZ Kredytowany w papierach Debetowany w gotówce
<InstrTp>DP</InstrTp> ... <SttImAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>CRDT</CdtDbtInd> </SttImAmt>	<InstrTp>PP</InstrTp> ... <SttImAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>DBIT</CdtDbtInd> </SttImAmt>

Odbiorca: PABC Płatnik kredytowanego w gotówce	Odbiorca: PWXY Płatnik debetowanego w gotówce
<InstrTp>DP</InstrTp> ... <SttImAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>CRDT</CdtDbtInd> </SttImAmt>	<InstrTp>PP</InstrTp> ... <SttImAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>DBIT</CdtDbtInd> </SttImAmt>

2. Instrukcje nie wymagające zestawiania wystawiane przez trzecią stronę

Uczestnik **0010** przesłał do KDPW instrukcję **ZP** (instrukcja płatna), w której stronami transakcji są uczestnicy:

- **ABCD** - debetowany w papierach i kredytowany w gotówce
- **PABC** – płatnik kredytowanego w gotówce
- **WXYZ** - kredytowany w papierach i debetowany w gotówce
- **PWXY** – płatnik debetowanego w gotówce

Wartości przekazywane w instrukcji sese.ins kierowanej do KDPW:

<p>Wystawca instrukcji: 0010</p>
<pre><InstrTp>ZP</InstrTp> ... <DlvrgAgtDtIs>   <KDPWMmbId>ABCD</KDPWMmbId> </DlvrgAgtDtIs> ... <RcvgAgtDtIs>   <KDPWMmbId>WXYZ</KDPWMmbId> </RcvgAgtDtIs> ... <SttlmAmt>   <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> </SttlmAmt></pre>

Wartości przekazywane zwrótnie z KDPW w komunikacie sese.sts:

<p>Odbiorca: ABCD Debetowany w papierach Kredytowany w gotówce</p>	<p>Odbiorca: WXYZ Kredytowany w papierach Debetowany w gotówce</p>	<p>Odbiorca: 0010 Wystawca instrukcji</p>
<pre><InstrTp>DP</InstrTp> ... <SttlmAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>CRDT</CdtDbtInd> </SttlmAmt></pre>	<pre><InstrTp>PP</InstrTp> ... <SttlmAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>DBIT</CdtDbtInd> </SttlmAmt></pre>	<pre><InstrTp>DP</InstrTp> ... <SttlmAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>CRDT</CdtDbtInd> </SttlmAmt></pre>

<p>Odbiorca: PABC Płatnik kredytowanego w gotówce</p>	<p>Odbiorca: PWXY Płatnik debetowanego w gotówce</p>
<pre><InstrTp>DP</InstrTp> ... <SttlmAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>CRDT</CdtDbtInd> </SttlmAmt></pre>	<pre><InstrTp>PP</InstrTp> ... <SttlmAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>DBIT</CdtDbtInd> </SttlmAmt></pre>

3. Instrukcje nie wymagające zestawiania wystawiane przez trzecią stronę – ten sam płatnik dla obu stron transakcji

Uczestnik **0010** przesłał do KDPW instrukcję **ZP** (instrukcja płatna), w której stronami transakcji są uczestnicy:

- **ABCD** - debetowany w papierach i kredytowany w gotówce
- **WXYZ** - kredytowany w papierach i debetowany w gotówce
- **PABZ** – ten sam płatnik dla kredytowanego i debetowanego w gotówce

Wartości przekazywane w instrukcji sese.ins kierowanej do KDPW:

<p>Wystawca instrukcji: 0010</p> <pre> <InstrTp>ZP</InstrTp> ... <DlvrgAgtDtIs>   <KDPWMmbId>ABCD</KDPWMmbId> </DlvrgAgtDtIs> ... <RcvgAgtDtIs>   <KDPWMmbId>WXYZ</KDPWMmbId> </RcvgAgtDtIs> ... <SttlmAmt>   <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> </SttlmAmt> </pre>

Wartości przekazywane zwrótnie z KDPW w komunikacie sese.sts:

<p>Odbiorca: ABCD Debetowany w papierach Kredytowany w gotówce</p>	<p>Odbiorca: WXYZ Kredytowany w papierach Debetowany w gotówce</p>	<p>Odbiorca: 0010 Wystawca instrukcji</p>
<pre> <InstrTp>DP</InstrTp> ... <SttlmAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>CRDT</CdtDbtInd> </SttlmAmt> </pre>	<pre> <InstrTp>PP</InstrTp> ... <SttlmAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>DBIT</CdtDbtInd> </SttlmAmt> </pre>	<pre> <InstrTp>DP</InstrTp> ... <SttlmAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>CRDT</CdtDbtInd> </SttlmAmt> </pre>

W tym przykładzie jeden płatnik obsługuje obie strony transakcji. Otrzyma on dwa komunikaty statusowe z typem instrukcji DP i PP. Wartości wskazane w obu komunikatach z uwzględnieniem znacznika CRDT/DBIT bilansują się do wartości 0.

<p>Odbiorca: PABZ W roli płatnika kredytowanego w gotówce</p>	<p>Odbiorca: PABZ W roli płatnika debetowanego w gotówce</p>
<pre><InstrTp>DP</InstrTp> ... <SttlmAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>CRDT</CdtDbtInd> </SttlmAmt></pre>	<pre><InstrTp>PP</InstrTp> ... <SttlmAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>DBIT</CdtDbtInd> </SttlmAmt></pre>

4. Instrukcje nie wymagające zestawiania wystawiane przez trzecią stronę z odwróconą płatnością

W wyniku procesu nettingu uczestnik **0010** przesłał do KDPW instrukcję **ZO** (instrukcja z odwróconą płatnością), w której stronami transakcji są uczestnicy:

- **ABCD** - debetowany w papierach i kredytowany w gotówce
- **PABC** – płatnik kredytowanego w gotówce
- **WXYZ** - kredytowany w papierach i debetowany w gotówce
- **PWXY** – płatnik debetowanego w gotówce

Wartości przekazywane w instrukcji sese.ins kierowanej do KDPW:

<p>Wystawca instrukcji: 0010 Debetowany w papierach Kredytowany w gotówce</p>
<pre><InstrTp>ZO</InstrTp> ... <DlvngAgtDtIs>   <KDPWMmbId>ABCD</KDPWMmbId> </DlvngAgtDtIs> <RcvgAgtDtIs>   <KDPWMmbId>WXYZ</KDPWMmbId> </RcvgAgtDtIs> ... <SttlmAmt>   <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> </SttlmAmt></pre>

Wartości przekazywane zwrótnie z KDPW w komunikacie sese.sts:

<p>Odbiorca: ABCD Debetowany w papierach</p>	<p>Odbiorca: WXYZ Kredytowany w papierach</p>	<p>Odbiorca: 0010 Wystawca instrukcji</p>
---	--	--

Kredytowany w gotówce	Debetowany w gotówce	
<pre><InstrTp>DP</InstrTp> ... <SttlmAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>DBIT</CdtDbtInd> </SttlmAmt></pre>	<pre><InstrTp>PP</InstrTp> ... <SttlmAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>CRDT</CdtDbtInd> </SttlmAmt></pre>	<pre><InstrTp>DP</InstrTp> ... <SttlmAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>DBIT</CdtDbtInd> </SttlmAmt></pre>

<p>Odbiorca: PABC Płatnik kredytowanego w gotówce</p>	<p>Odbiorca: PWXY Płatnik debetowanego w gotówce</p>
<pre><InstrTp>DP</InstrTp> ... <SttlmAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>DBIT</CdtDbtInd> </SttlmAmt></pre>	<pre><InstrTp>PP</InstrTp> ... <SttlmAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>CRDT</CdtDbtInd> </SttlmAmt></pre>

II.3. Zestawienie kar pieniężnych semt.044.001.01

Znacznik DBIT/CDIT występuje w komunikacie sesmt.044.001.01 w kilku miejscach:

- dla wartości wyliczonych kar pieniężnych:

```
<CmptdAmt>
  <Amt Ccy="PLN">45</Amt>
  <CdtDbt>DBIT</CdtDbt>
</CmptdAmt>
```

Kierunek naliczonych kar jest obecnie przekazywany poprawnie i nie wymaga zmian.

- w sekcji ze szczegółami transakcji źródłowej:

```
<PstngAmt>
  <Amt Ccy="PLN">900000</Amt>
  <CdtDbt>CRDT</CdtDbt>
</PstngAmt>
```

Znacznik CRDT/DBIT przekazywany w tej sekcji podlega tym samym regułom, co komunikat statusowy sese.sts, w związku z powyższym wymaga analogicznych zmian.

Stan obecny, komunikat semt.044.001.01:

ABCD - debetowany w papierach	WXYZ – kredytowany w papierach	Uwagi
<pre><SctiesMvmtTp>DELI</SctiesMvmtTp> <Pmt>APMT</Pmt> ... <SttlmAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>CRDT</CdtDbtInd> </SttlmAmt></pre>	<pre><SctiesMvmtTp>RECE</SctiesMvmtTp> <Pmt>APMT</Pmt> .. <SttlmAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>CRDT</CdtDbtInd> </SttlmAmt></pre>	<p>Wartość CRDT przekazywana obu stronom transakcji</p>

Stan po planowanej zmianie, komunikat semt.044:

ABCD – debetowany w papierach	WXYZ – kredytowany w papierach	Uwagi
<pre><SctiesMvmntTp>DELI</SctiesMvmntTp> <Pmt>APMT</Pmt> ... <SttlmAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>CRDT</CdtDbtInd> </SttlmAmt></pre>	<pre><SctiesMvmntTp>RECE</SctiesMvmntTp> <Pmt>APMT</Pmt> ... <SttlmAmt> <Amt Ccy="PLN">123000</Amt> <CdtDbtInd>DBIT</CdtDbtInd> </SttlmAmt></pre>	Instytucja kredytowana w papierach otrzyma wartość DBIT odzwierciedlającą rzeczywisty kierunek przepływu pieniężnego

III Znacznik RECE/DELI

Znacznik RECE/DELI wykorzystywany jest do oznaczenia kierunku przepływów papierów wartościowych w komunikatach rozrachunkowych ISO20022.

Znacznik ten nie jest bezpośrednio wykorzystywany w podstawowych komunikatach xml kdpw_stream. Funkcje tego znacznika spełnia pole typ instrukcji (*InstTp*), o wartościach:

- PP – przyjęcie płatne (RECE)
- PN – przyjęcie niepłatne (RECE)
- DP – dostawa płatna (DELI)
- DN – dostawa niepłatna (DELI)
- ZP – instrukcja zestawiona/ instrukcja z rynku płatna (dostawa i przyjęcie)
- ZN – instrukcja zestawiona/ instrukcja z rynku niepłatna (dostawa i przyjęcie)
- ZO - instrukcja zestawiona z odwróconym kierunkiem płatności (dostawa i przyjęcie)

KDPW stosuje znacznik RECE/DELI w zestawieniu kar pieniężnych semt.044 w sekcji opisującej szczegóły transakcji podlegającej karze.

Znacznik ten jest obecnie prawidłowo przypisywany stronom transakcji dla instrukcji typu: PP, PN, DP, DN.

Dla typów instrukcji ZP, ZN, ZO, dla których nie istnieją źródłowe instrukcje składowe, obecnie stosowany jest wybrany arbitralnie przez KDPW znacznik DELI przekazywany obu stronom transakcji. Proponowana zmiana zapewni dodatkowe badanie kierunku przepływu papierów dla każdego adresata komunikatu.

Stan obecny, komunikat semt.044.001.01:

Typ instrukcji źródłowej DP, DN, PP, PN:

ABCD - debetowany w papierach	WXYZ – kredytowany w papierach	Uwagi
<pre><SctiesMvmntTp>DELI</SctiesMvmntTp></pre>	<pre><SctiesMvmntTp>RECE</SctiesMvmntTp></pre>	Poprawna wartość

Typ instrukcji źródłowej ZP, ZN, ZO:

ABCD - debetowany w papierach	WXYZ – kredytowany w papierach	Uwagi
-------------------------------	--------------------------------	-------

<SctiesMvmntTp>DELI</SctiesMvmntTp>	<SctiesMvmntTp>DELI</SctiesMvmntTp>	Wartość DELI przekazywana obu stronom transakcji
-------------------------------------	-------------------------------------	--

Stan po planowanej zmianie, komunikat semt.044.001.01:

Typ instrukcji źródłowej **DP, DN, PP, PN, ZP, ZN, ZO:**

ABCD - debetowany w papierach	WXYZ – kredytowany w papierach	Uwagi
<SctiesMvmntTp>DELI</SctiesMvmntTp>	<SctiesMvmntTp>RECE</SctiesMvmntTp>	

IV Zmiany w komunikatach ISO15022 i ISO20022

Analogiczne zasady stosowania znaczników CRDT/DBIT oraz RECE/DELI zostaną zastosowane również w interfejsach komunikacyjnych ISO15022 i ISO2022 wykorzystywanych w KDPW.